

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie ze skargi J. C. i M. C.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. VIII
ACa [...]

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 20 stycznia 2026 r.,

oddala skargę.

Tomasz Demendecki Adam Redzik Tomasz Przesławski

UZASADNIENIE

I.

I.1. Skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki datowaną na 11 sierpnia 2025 r. J. C. i M. C. (dalej także: „Skarżący”), zastępowani przez profesjonalnego pełnomocnika wnieśli o:

1. stwierdzenie, że w postępowaniu prowadzonym przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie, sygn. VIII ACa [...] nastąpiło naruszenie prawa Skarżących do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (przewlekłość postępowania);
2. wydanie sądowi rozpoznającemu sprawę zalecenia podjęcia odpowiednich czynności niezbędnych do rozpoznania niniejszej sprawy,

w szczególności doręczenia pełnomocnikom stron odpisów apelacji oraz wyznaczenia terminu rozprawy

3. przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz Skarżących (Powodów) sumy pieniężnej w wysokości 4.000 złotych (słownie: cztery tysiące złotych 00/100) na rzecz każdego z Powodów – łącznie 8.000 złotych (słownie: osiem tysięcy złotych 00/100);
4. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz Powodów kosztów niniejszego postępowania według norm prawem przepisanych.

Uzasadniając wniesioną skargę Skarżący wskazali, że w sprawie wystąpiła beczynność, która nie znajduje żadnego usprawiedliwienia.

I.2. W odpowiedzi na skargę na przewlekłość postępowania datowanej na 6 października 2025 r. Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o oddalenie skargi.

II.

II.1. 29 października 2018 r. do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynął pozew Skarżących przeciwko [...] S.A. z siedzibą w W. (dalej także: „Pozwany”). Sprawa prowadzona była pod sygn. III C [...].

II.2. 20 maja 2024 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok w sprawie III C 1726/18.

II.3. Kolejno 4 lipca 2024 r. i 8 lipca 2024 r. do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynęły apelację Skarżących oraz Pozwanego.

II.4. Akta sprawy wraz z apelacjami wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w Warszawie 11 lipca 2024 r. Tego samego dnia sporządzono raport z losowania – przydziału w sprawie V LACa 7495/24 sędziego referenta. Na podstawie zarządzenia z 12 lipca 2024 r. sprawa została wpisana do repertorium ACA a strony zostały zawiadomione o składzie sądu wylosowanym do rozpoznania sprawy.

II.5. 27 stycznia 2025 r. do Sądu Apelacyjnego w Warszawie wpłynął wniosek Skarżących o przyspieszenie rozpoznania sprawy, w szczególności doręczenie

pełnomocnikom stron odpisów apelacji. 14 kwietnia 2025 r. zarządzono poinformowanie stron, że sprawy rozpoznawane są według kolejności wpływu – w referacie, do którego wylosowanego sprawę rozpoznawane są sprawy, które wpłynęły do Sadu Apelacyjnego na przełomie 2022 i 2023 r., a odpis apelacji doręczany jest w czasie, gdy sprawa zostaje skierowana do wyznaczenia terminu.

II.6. Na podstawie zarządzenia z 13 marca 2025 r. sprawa została zakreślona w VI Wydziale Cywilnym i została zarejestrowana w VIII Wydziale Cywilnym.

II.7. 11 sierpnia 2025 r. Skarżący wnieśli skargę na przewlekłość postępowania w sprawie VIII ACa [...].

II.8. 20 sierpnia 2025 r. Skarżący zostali wezwani do uzupełnienia braków formalnych apelacji.

II.9. 3 września 2025 r. do Sądu Apelacyjnego w Warszawie wpłynęło pismo procesowe Skarżących zawierające uzupełnienie braków formalnych.

II.10. 11 września 2025 r. zarządzono skierowanie sprawy do SLPS celem ponownego przydziału. Tego samego dnia sporządzono raport z przydzielenia spraw z referatu oczekującego – przydziału w sprawie sędziego referenta.

II.10. Postanowieniem z 25 września 2025 r. sprawdzono wartość przedmiotu zaskarżenia apelacji Skarżących i Pozwanego. Tego samego dnia zarządzono wezwanie Pozwanego do uzupełnienia braków fiskalnych; stwierdzono, że ustalona wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji Pozwanego wpływa na skład rozpoznający sprawę i zawiadomiono strony o zmianie sędziego referenta.

II.11. 21 października 2025 r. do Sądu Apelacyjnego w Warszawie wpłynęło oświadczenie Pozwanych o częściowym cofnięciu apelacji. W konsekwencji – postanowieniem z 22 grudnia 2025 r., sygn. VIII ACa [...] Sąd Apelacyjny w Warszawie umorzył częściowo postępowanie apelacyjne oraz zmienił pkt 2 postanowienia z 25 września 2025 r. w przedmiocie ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia. Jednocześnie stwierdzono, że opłata od apelacji Pozwanego została uiszczona w całości i uchylono m.in. zarządzenie w przedmiocie wezwania Pozwanego do uzupełnienia braków fiskalnych. Dodatkowo zarządzono wzajemne doręczenie odpisów apelacji stronom przeciwnym.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

III.1. Według art. 2 ust. 1 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn.: Dz.U. 2023 poz. 1725, dalej: u.s.p.p.) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

W myśl art. 2 ust. 2 u.s.p.p. dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

III.2. W ustawie o skardze na przewlekłość postępowania nie określono, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. W orzecznictwie przyjmuje się, że pod pojęciem tym należy rozumieć wielomiesięczną beczynność sądu, polegającą na niewyznaczeniu rozprawy bądź niepodjęciu czynności (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 grudnia 2018 r., I NSP 40/18; z 11 września 2019 r., I NSP 88/19; z 14 listopada 2019 r., I NSP 151/19; z 12 maja 2020 r., I NSP 37/20; z 27 października 2020 r., I NSP 151/20). W odniesieniu do postępowania apelacyjnego wskazuje się, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego można zasadniczo mówić w przypadku beczynności sądu drugiej instancji, polegającej na niewyznaczeniu

rozprawy apelacyjnej w ciągu 12 miesięcy od daty wpłynięcia apelacji (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 27 marca 2019 r., I NSP 88/18; z 6 września 2019 r., I NSP 74/19; z 31 października 2019 r., I NSP 134/19; z 19 grudnia 2019 r., I NSP 173/19).

III.3. Podobnie przesłanki stwierdzenia przewlekłości postępowania określa ETPC, który ocenia, czy przewlekłość postępowania jest nieuzasadniona, w świetle szczególnych warunków sprawy i przy uwzględnieniu takich kryteriów, jak skomplikowanie (stopień złożoności) sprawy, zachowanie stron i organów prowadzących sprawę oraz znaczenia materii objętej skargą (zob. np. wyroki ETPC: z 14 stycznia 2003 r., skarga nr 39505/98, w sprawie W.M. przeciwko Polsce; zob. też M.A. Nowicki, Europejski Trybunał Praw Człowieka – orzecznictwo, Tom I – Prawo do rzetelnego procesu sądowego, Kraków 2001, s. 46 i n. oraz powołane tam orzecznictwo tego Trybunału, a także postanowienia Sądu Najwyższego: z 11 lipca 2019 r., I NSP 48/19; z 28 września 2021 r., I NSP 145/21). Utrwalone orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka uznaje przy tym, że sprawa jest prowadzona przewlekłe, jeżeli trwa dłużej niż trzy lata w pierwszej instancji (zob. np. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 10 lipca 1984 r. w sprawie Guincho przeciwko Portugalii, nr 8990/80), a w dwóch instancjach powyżej pięciu lat (zob. wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 7 lutego 2006 r. sprawie Donnadieu przeciwko Francji, nr 19249/02). Opóźnienie zaistniałe w trakcie jednej z faz postępowania jest dopuszczalne, pod warunkiem, że łączny czas trwania postępowania nie jest nadmiernie długi (wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 8 grudnia 1983 r. w sprawie Pretto i inni v. Włochy; skarga nr 7984/77, zob. też postanowienia Sądu Najwyższego: z 4 stycznia 2023 r., I NSP 294/22; z 10 maja 2023 r., I NSP 35/23).

III.4. Sąd Najwyższy mając na uwadze okoliczności sprawy i czynności podejmowane przez Sąd Apelacyjny w Warszawie stwierdził, że w sprawie VIII ACa 2327/25 nie doszło do tej pory do przewlekłości postępowania.

Jak wskazano wyżej w części II, akta sprawy wraz z apelacją wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w Warszawie 11 lipca 2024 r. Sprawa została przydzielona do referatu sędziego i wpisana do odpowiedniego repertorium w wydziale VI Sądu Apelacyjnego. 13 marca 2025 r. sprawa została zakreślona w VI Wydziale

Cywilnym i zarejestrowana w VIII Wydziale Cywilnym. Utworzenie nowego wydziału wynikało z liczby spraw dotyczących umów kredytów hipotecznych indeksowanych lub denominowanych do waluty szwajcarskiej (CHF) i celem ich było przyspieszenie postępowania w sprawach tego rodzaju. W niniejszej sprawie bezpośrednio nie wpłynęło to na przyspieszenie postępowania w sprawie. Po trzynastu miesiącach od wpłynięcia apelacji do Sądu Apelacyjnego, 20 sierpnia 2025 r. Skarżący zostali wezwani do uzupełnienia braków formalnych apelacji. Skarżący uzupełnili braki 3 września 2025 r. Następnie sprawdzono wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji i zarządzono wezwanie Pozwanego do uzupełnienia braków fiskalnych. 21 października 2025 r. do Sądu wpłynęło pismo zawierające oświadczenie Pozwanego o częściowym cofnięciu apelacji. Sąd Apelacyjny postanowieniem z 22 grudnia 2025 r. umorzył częściowo postępowanie i ustalił prawidłowo wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji. i spowodowało, że apelacja Pozwanego ostatecznie była prawidłowo opłacona. Tego samego dnia zarządzono doręczenie stronom odpisów apelacji. Zauważyć należy, że czynności w sprawie podejmuje skład ukształtowany w wyniku przydziału z 11 września 2025 r.

III.5. Analizując przebieg poszczególnych czynności podejmowanych przez Sąd Apelacyjny w Warszawie, uwzględniając dokonaną reorganizację Sądu, zmianę składu orzekającego w sprawie, regulacje dotyczące rozpoznawania spraw według kolejności wpływu, należy stwierdzić, że dotychczas nie doszło do sytuacji uzasadniającej stwierdzenie przewlekłości postępowania. Co prawda nieco ponad rok od wpływu apelacji do sądu nie podejmowano czynności nakierowanych na sprawdzenie wymogów formalnych apelacji, ale w tym czasie miła miejsce wskazana reorganizacja. Samo w sobie niepodejmowanie czynności zmierzających do wyznaczenia rozprawy przez 12 miesięcy nie może stanowić o przewlekłości postępowania w sprawie. Sąd bierze pod uwagę wszelkie okoliczności, w tym to, że to strony wносиły pisma niespełniające wymogów formalnych i fiskalnych, co wymagało podjęcia dodatkowych czynności przez Sąd. Zauważyć przy tym należy, że Strony zastępowane są przez profesjonalnych pełnomocników. Nie bez znaczenia jest również, że samo postępowanie apelacyjne do dnia wniesienia

skargi toczyło się nieco ponad rok, a do dnia wydania niniejszego orzeczenia półtora roku, ale od czasu ukształtowania składu podejmowano czynności w sprawie i można spodziewać się rychłego podjęcia kolejnych oraz wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

III.6. Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 1 u.s.p.p. orzekł jak w sentencji postanowienia, oddalając skargę.

Tomasz Demendecki Adam Redzik Tomasz Przesławski

sk

[a.ł]